

Dopady změny klimatu na porosty smrku (*Picea abies*) v Karpatech

Kirův index mrazu v období 1961-1990

Ivan Barka, Tomáš Hlásny, Jiří Trombík, Laura Dobor, Zoltán Barcza

Úvodní informace

Karpaty představují největší horské pásmo v Evropě procházející Českou republikou, Rakouskem, Slovenskem, Polskem, Maďarskem, Ukrajinou, Rumunskem a Srbskem. Na přeshraniční hodnocení zranitelnosti ekosystémů v Karpatech očekávané změny klimatu je v současnosti zaměřeno více evropských i národních iniciativ. Zranitelnost lesů v Karpatech souvisí jak s jejich managementem, který ve více oblastech vykazuje známky nedržitelnosti, tak i s očekávanou změnou klimatu, v důsledku které dochází k ohrožení porostů suchem i změnou distribuci a populační dynamikou některých škůdců.

Smrk (*Picea abies*) je v plánu náročná dřevina, původně rozšířená v horských oblastech severní polokoule. V současnosti je distribuční areál smrku výrazně pozmeněn. S tímto souvisejí známé škody jak v souvislosti s mechanickým poškozováním větrem, sněhem a mrazem, tak i v důsledku biotických činitelů. V nižších a středních polohách může být smrk vystaven stresu suchem, což může zvýšit jeho zranitelnost vůči kůrovci a houbovým patogenům.

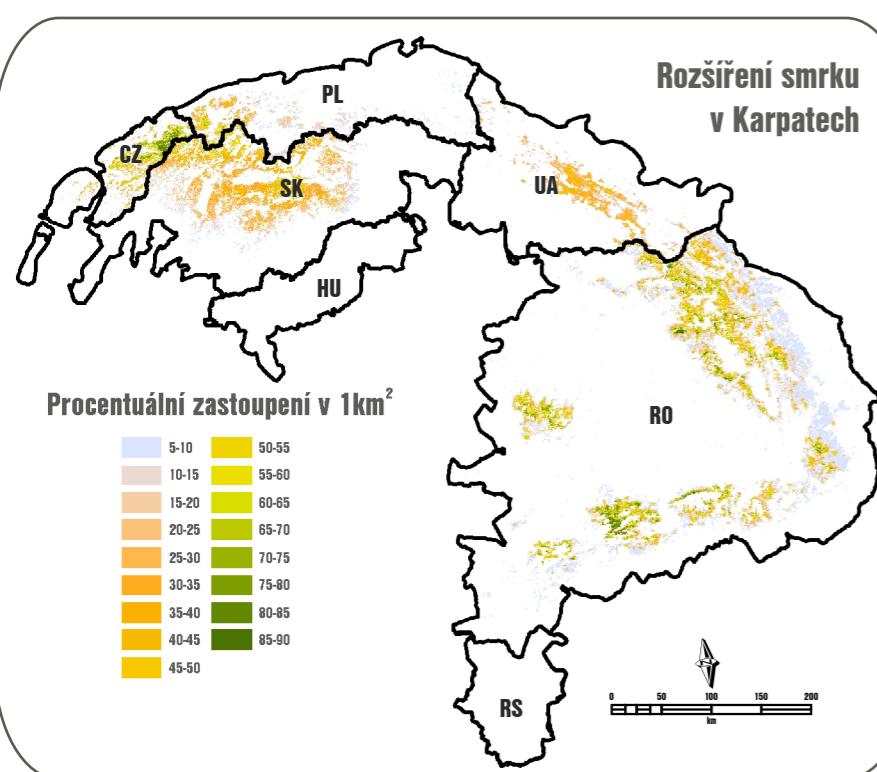
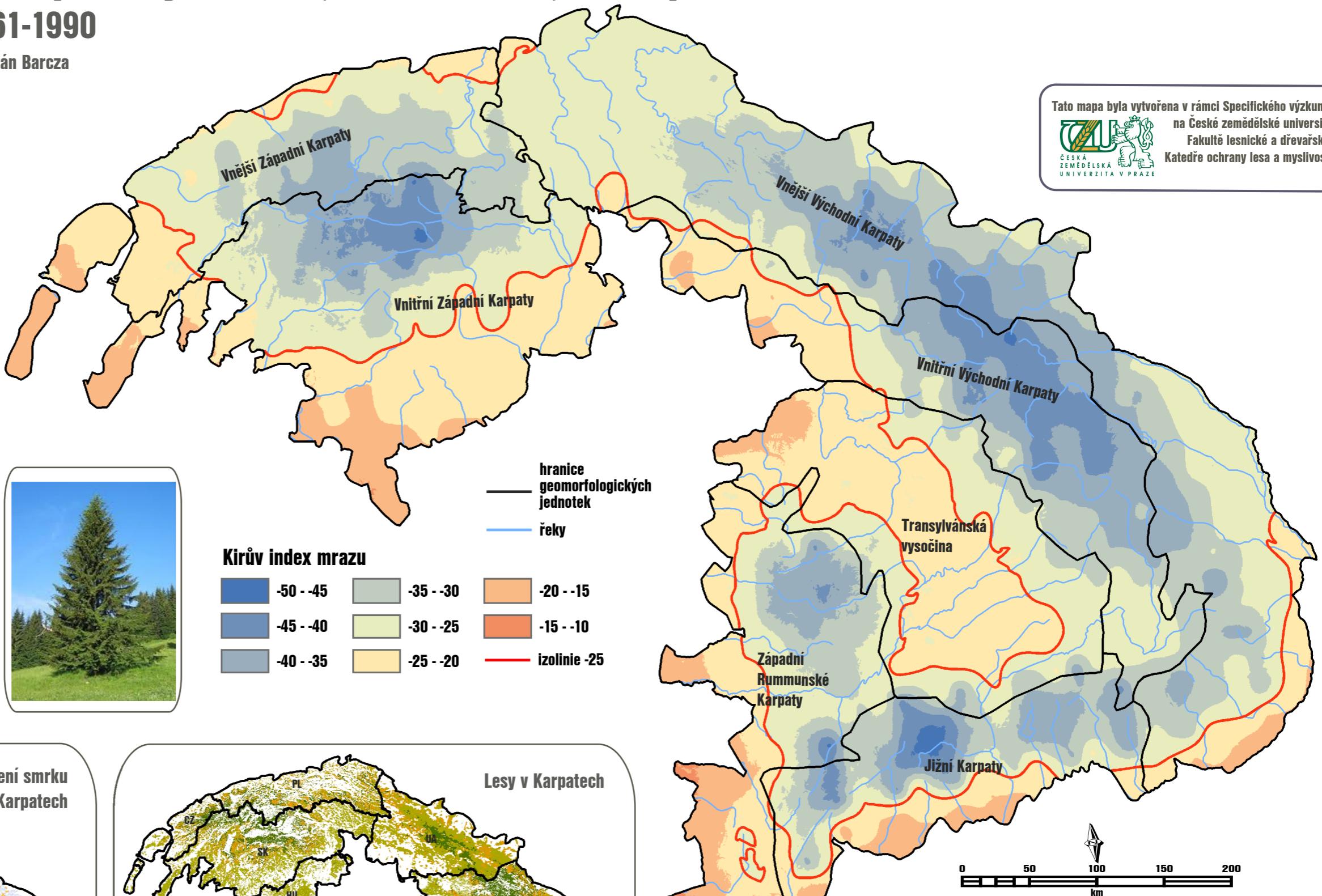
Kirův index mrazu se využívá pro vyhodnocení charakteru zimního klimatu, jelikož podle více prací jsou minimální zimní teploty jedním z faktorů ovlivňujících distribuční limity vegetace. Minimální teploty jsou významné zejména pro formování horního distribučního limitu vegetace, a to ve smyslu nadmořské výšky i zeměpisné šířky. Kirův index mrazu kumulativně napočítává teploty pro měsíce, ve kterých je průměrná teplota vzduchu menší než 5 °C. Obdobnou charakteristikou je kupříkladu průměrná teplota nejchladnejšího měsíce v roce.

Použité data

Data o rozšíření dřevin v Karpatech byla převzata z celoevropského statistického mapování dřevin na základě dat národních inventarizací lesa, prediktivního mapování a národních lesnických statistik (Brus a kol. 2011). Výsledkem jsou rastrové mapy s rozlišením 1x1 km, nesoucí informace o zastoupení dané dřeviny. Pro účely této práce byly mapy korigovány na základě dat Corine Landcover.

Klimatická data za období 1951-2007 byla převzata z databáze E-OBS (Haylock a kol. 2008). Data o budoucím klimatu (2007-2100) byla převzata z výsledků projektu ENSEMBLES (van der Linden and Mitchell, 2009). Pro potřeby vytvoření klimatických map Karpat byla použita interpozáční technika krigování s externím driftem (Hudson and Wackernagel 1994, Goovaerts 2000), přičemž byla použita nadmořská výška jako podpůrná proměnná, korelována s většinou klimatických prvků. Klimatické mapy byly vytvořeny pro tři časová období – referenční klima (1961-1990), klima v blízké budoucnosti (2021-2050) a klima ve vzdálené budoucnosti (2071-2100).

Pro hodnocení dopadů změny klimatu na lesy v Karpatech byla použita řada bioklimatických proměnných podle Fang a Lechowicz (2006).

- POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE DAT**
- Brus, D. J., Hengeveld, G. M., Walvoort, D. J. J., Goedhart, P. W., Heidema, A. H., Nabuurs, G. J., & Gunia, K. (2011). Statistical mapping of tree species over Europe. European Journal of Forest Research, 145-157.
- Fang, J., & Lechowicz, M. J. (2006). Climatic limits for the present distribution of beech (*Fagus L.*) species in the world. Journal of Biogeography, 33, 1804-1819.
- Goovaerts, P. (2000). Geostatistical approaches for incorporating elevation into the spatial interpolation of rainfall. Journal of Hydrology, 228(1-2), 113-129.
- Haylock, M. R., Hofstra, N., Klein Tank, A. M. G., Klok, E. J., Jones, P. D., & New, M. (2008). A European daily high-resolution gridded data set of surface temperature and precipitation for 1950-2006. Journal of Geophysical Research, 113(D20119).
- Hlásny, T., Barcza, Z., Fabriká, M., Balázs, B., Churkina, G., Pajtik, J., Sedmák, R., & Turcán, M. (2011). Climate change impacts on growth and carbon balance of forests in Central Europe. Climate Research, 47(3), 219-236.
- Hudson, G., & Wackernagel, H. (1994). Mapping temperature using kriging with external drift: Theory and an example from Scotland. International Journal of Climatology, 14(1), 77-91.
- Jump, A. S., Hunt, J. M., & Peñuelas, J. (2006). "Rapid climate change-related growth decline at the southern range edge of *Fagus sylvatica*." Global Change Biology 12(11): 2163-2174.
- van der Linden, P., Mitchell, J. F. B., 2009. ENSEMBLES: Climate Change and its Impacts: Summary of research and results from the ENSEMBLES project. Met Office Hadley Centre, FitzRoy Road, Exeter EX1 3PB, UK. 160pp.
- Mátyás, C., Berki, I., Czucz, B., Galos, B., Móricz, N., & Raszovits, E. (2010). Future of Beech in Southeast Europe from the Perspective of Evolutionary Ecology. Acta Silvatica & Lignaria Hungarica, 6, 91-110.

Dopady změny klimatu na porosty smrku (*Picea abies*) v Karpatech

Kirův index mrazu v období 2021-2050

Ivan Barka, Tomáš Hlásny, Jiří Trombík, Laura Dobor, Zoltán Barcza

Úvodní informace

Karpaty představují největší horské pásmo v Evropě procházející Českou republikou, Rakouskem, Slovenskem, Polskem, Maďarskem, Ukrajinou, Rumunskem a Srbskem. Na přeshraniční hodnocení zranitelnosti ekosystémů v Karpatech očekávané změny klimatu je v současnosti zaměřeno více evropských i národních iniciativ. Zranitelnost lesů v Karpatech souvisí jak s jejich managementem, který ve více oblastech vykazuje známky nedržitelnosti, tak i s očekávanou změnou klimatu, v důsledku které dochází k ohrožení porostů suchem i změnou distribuci a populaci dynamikou některých škůdců.

Smrk (*Picea abies*) je v plánu národní dřevina, původně rozšířená v horských oblastech severní polokoule. V současnosti je distribuční areál smrku výrazně pozmeněn. S tímto souvisejí známé škody jak v souvislosti s mechanickým poškozováním větrem, sněhem a mrazem, tak i v důsledku biotických činitelů. V nižších a středních polohách může být smrk vystaven stresu suchem, což může zvýšit jeho zranitelnost vůči kůrovci a houbovým patogenům.

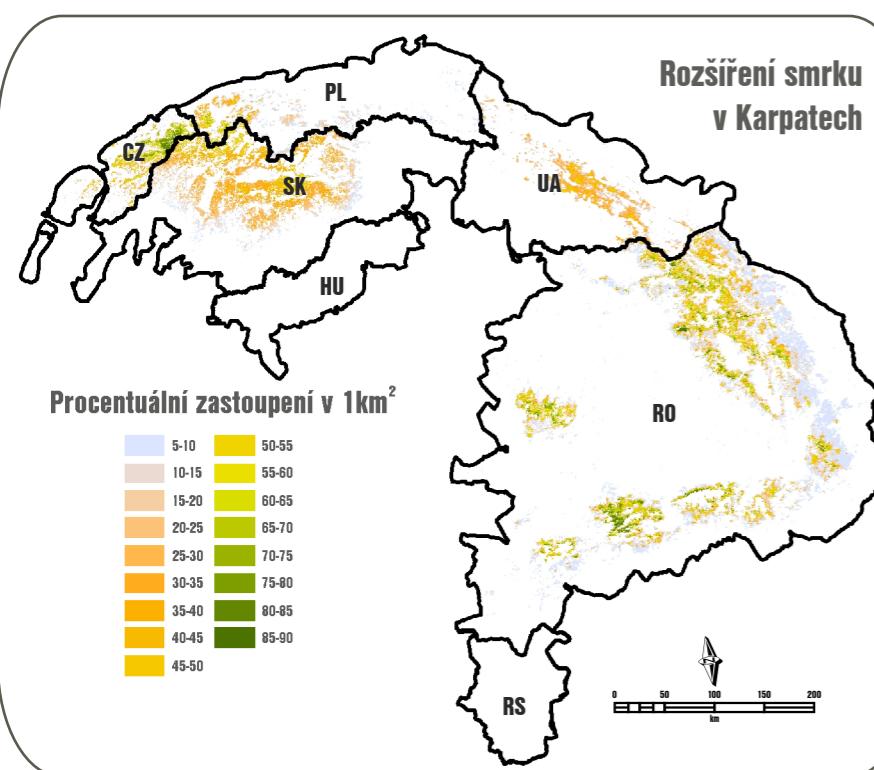
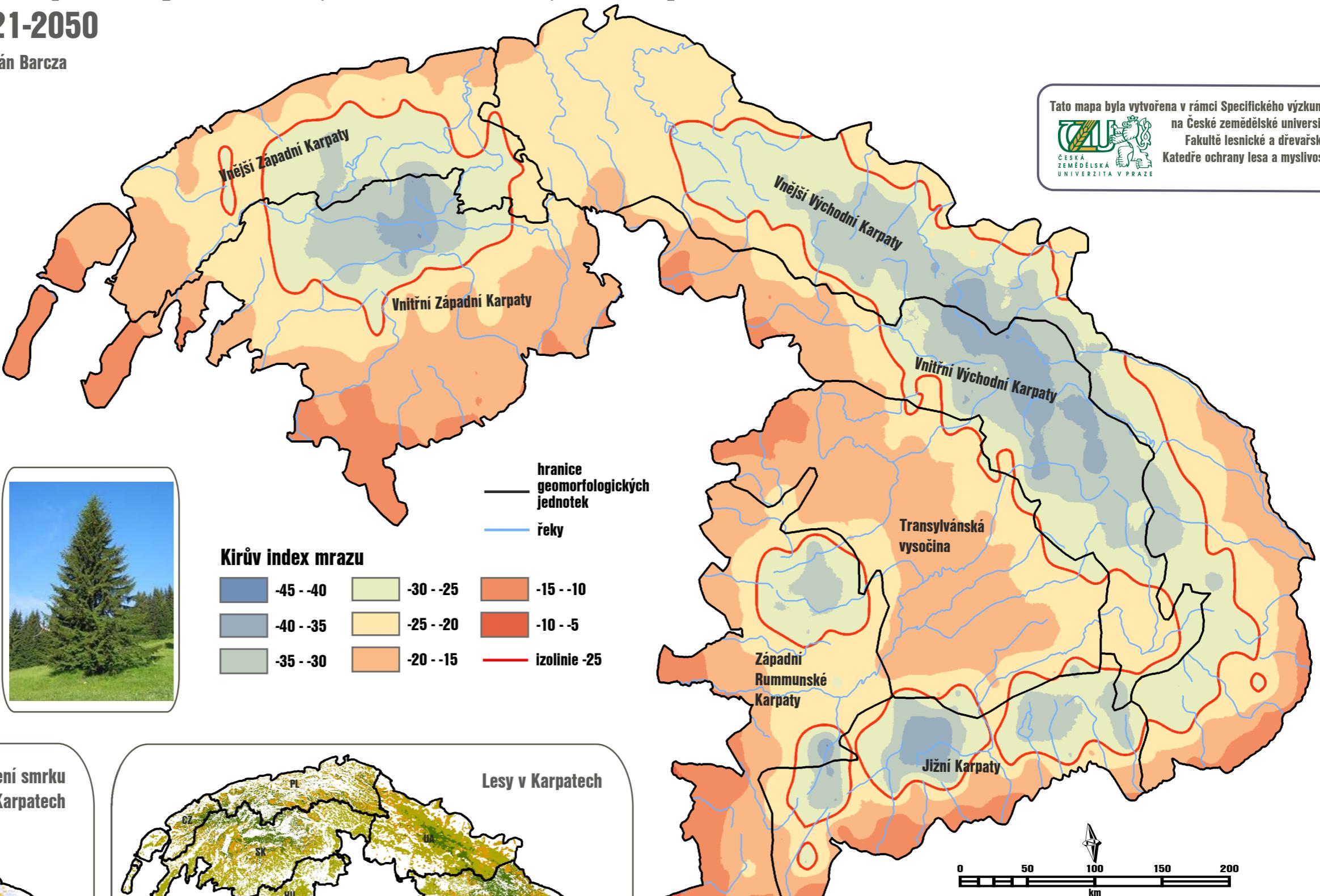
Kirův index mrazu se využívá pro vyhodnocení charakteru zimního klimatu, jelikož podle více prací jsou minimální zimní teploty jedním z faktorů ovlivňujících distribuční limity vegetace. Minimální teploty jsou významné zejména pro formování horního distribučního limitu vegetace, a to ve smyslu nadmořské výšky i zeměpisné šířky. Kirův index mrazu kumulativně napočítává teploty pro měsíce, ve kterých je průměrná teplota vzduchu menší než 5 °C. Obdobnou charakteristikou je kupříkladu průměrná teplota nejchladnejšího měsíce v roce.

Použité data

Data o rozšíření dřevin v Karpatech byla převzata z celoevropského statistického mapování dřevin na základě dat národních inventarizací lesa, prediktivního mapování a národních lesnických statistik (Brus a kol. 2011). Výsledkem jsou rastrové mapy s rozlišením 1x1 km, nesoucí informace o zastoupení dané dřeviny. Pro účely této práce byly mapy korigovány na základě dat Corine Landcover.

Klimatická data za období 1951-2007 byla převzata z databáze E-OBS (Haylock a kol. 2008). Data o budoucím klimatu (2007-2100) byla převzata z výsledků projektu ENSEMBLES (van der Linden and Mitchell, 2009). Pro potřeby vytvoření klimatických map Karpat byla použita interpoilační technika krigování s externím driftem (Hudson and Wackernagel 1994, Goovaerts 2000), přičemž byla použita nadmořská výška jako podpůrná proměnná, korelována s většinou klimatických prvků. Klimatické mapy byly vytvořeny pro tři časová období – referenční klima (1961-1990), klima v blízké budoucnosti (2021-2050) a klima ve vzdálené budoucnosti (2071-2100).

Pro hodnocení dopadů změny klimatu na lesy v Karpatech byla použita řada bioklimatických proměnných podle Fang a Lechowicz (2006).

- POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE DAT**
- Brus, D. J., Hengeveld, G. M., Walvoort, D. J. J., Goedhart, P. W., Heidema, A. H., Nabuurs, G. J., & Gunia, K. (2011). Statistical mapping of tree species over Europe. European Journal of Forest Research, 145-157.
 - Fang, J., & Lechowicz, M. J. (2006). Climatic limits for the present distribution of beech (*Fagus L.*) species in the world. Journal of Biogeography, 33, 1804-1819.
 - Goovaerts, P. (2000). Geostatistical approaches for incorporating elevation into the spatial interpolation of rainfall. Journal of Hydrology, 228(1-2), 113-129.
 - Haylock, M. R., Hofstra, N., Klein Tank, A. M. G., Klok, E. J., Jones, P. D., & New, M. (2008). A European daily high-resolution gridded data set of surface temperature and precipitation for 1950-2006. Journal of Geophysical Research, 113(D20119).
 - Hlásny, T., Barcza, Z., Fabriká, M., Balázs, B., Churkina, G., Pajtik, J., Sedmák, R., & Turčáni, M. (2011). Climate change impacts on growth and carbon balance of forests in Central Europe. Climate Research, 47(3), 219-236.
 - Hudson, G., & Wackernagel, H. (1994). Mapping temperature using kriging with external drift: Theory and an example from Scotland. International Journal of Climatology, 14(1), 77-91.
 - Jump, A. S., Hunt, J. M., & Peñuelas, J. (2006). "Rapid climate change-related growth decline at the southern range edge of *Fagus sylvatica*." Global Change Biology 12(11): 2163-2174.
 - van der Linden, P., Mitchell, J. F. B., 2009. ENSEMBLES: Climate Change and its Impacts: Summary of research and results from the ENSEMBLES project. Met Office Hadley Centre, FitzRoy Road, Exeter EX1 3PB, UK. 160pp.
 - Mátyás, C., Berki, I., Czucz, B., Galos, B., Móricz, N., & Raszovits, E. (2010). Future of Beech in Southeast Europe from the Perspective of Evolutionary Ecology. Acta Silvatica & Lignaria Hungarica, 6, 91-110.

Dopady změny klimatu na porosty smrku (*Picea abies*) v Karpatech

Kirův index mrazu v období 2071-2100

Ivan Barka, Tomáš Hlásny, Jiří Trombík, Laura Dobor, Zoltán Barcza

Úvodní informace

Karpaty představují největší horské pásmo v Evropě procházející Českou republikou, Rakouskem, Slovenskem, Polskem, Maďarskem, Ukrajinou, Rumunskem a Srbskem. Na přeshraniční hodnocení zranitelnosti ekosystémů v Karpatech očekávané změny klimatu je v současnosti zaměřeno více evropských i národních iniciativ. Zranitelnost lesů v Karpatech souvisí jak s jejich managementem, který ve více oblastech vykazuje známky nedržitelnosti, tak i s očekávanou změnou klimatu, v důsledku které dochází k ohrožení porostů suchem i změnou distribuci a populační dynamikou některých škůdců.

Smrk (*Picea abies*) je v plánu náročná dřevina, původně rozšířená v horských oblastech severní polokoule. V současnosti je distribuční areál smrku výrazně pozmeněn. S tímto souvisejí známé škody jak v souvislosti s mechanickým poškozováním větrem, sněhem a mrazem, tak i v důsledku biotických činitelů. V nižších a středních polohách může být smrk vystaven stresu suchem, což může zvýšit jeho zranitelnost vůči kůrovci a houbovým patogenům.

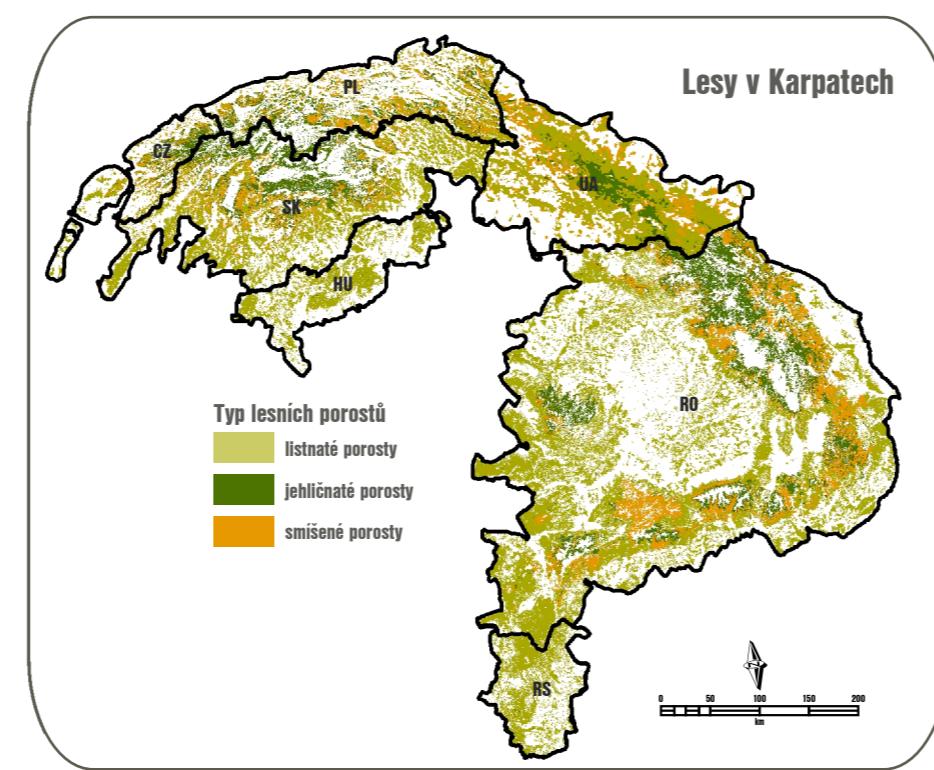
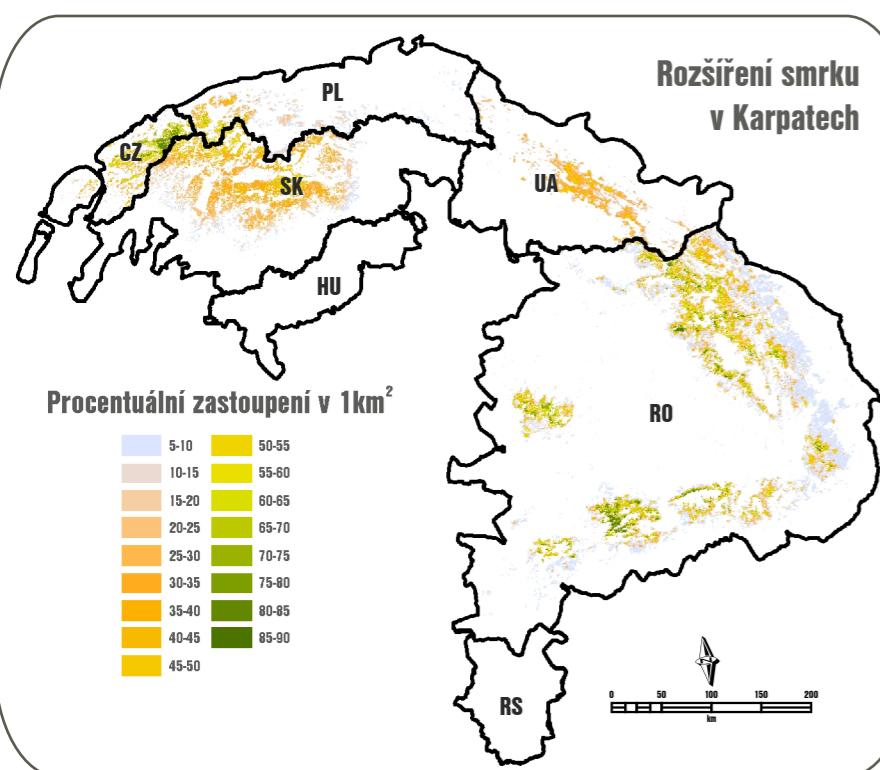
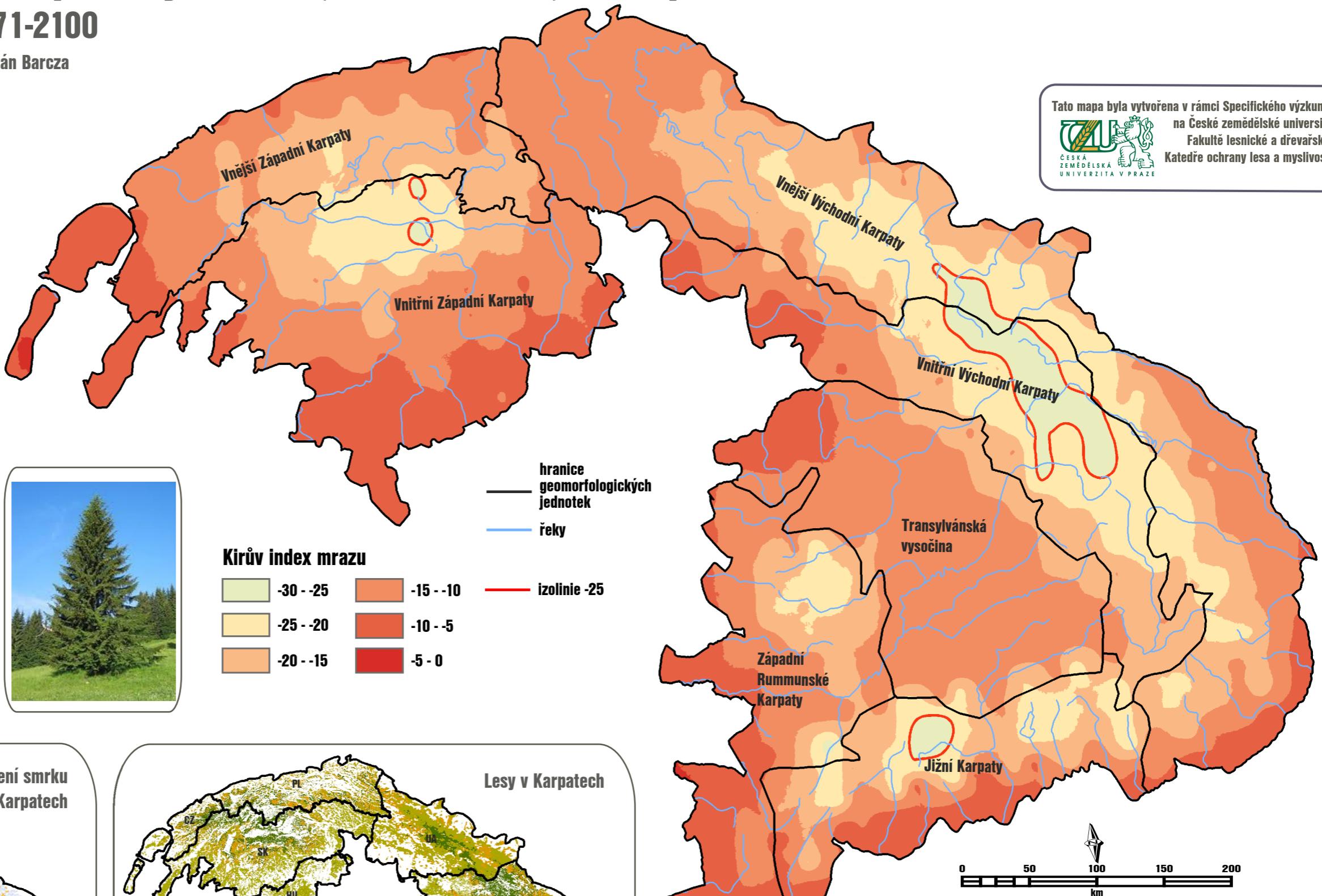
Kirův index mrazu se využívá pro vyhodnocení charakteru zimního klimatu, jelikož podle více prací jsou minimální zimní teploty jedním z faktorů ovlivňujících distribuční limity vegetace. Minimální teploty jsou významné zejména pro formování horního distribučního limitu vegetace, a to ve smyslu nadmořské výšky i zeměpisné šířky. Kirův index mrazu kumulativně napočítává teploty pro měsíce, ve kterých je průměrná teplota vzduchu menší než 5 °C. Obdobnou charakteristikou je kupříkladu průměrná teplota nejchladnejšího měsíce v roce.

Použité data

Data o rozšíření dřevin v Karpatech byla převzata z celoevropského statistického mapování dřevin na základě dat národních inventarizací lesa, prediktivního mapování a národních lesnických statistik (Brus a kol. 2011). Výsledkem jsou rastrové mapy s rozlišením 1x1 km, nesoucí informace o zastoupení dané dřeviny. Pro účely této práce byly mapy korigovány na základě dat Corine Landcover.

Klimatická data za období 1951-2007 byla převzata z databáze E-OBS (Haylock a kol. 2008). Data o budoucím klimatu (2071-2100) byla převzata z výsledků projektu ENSEMBLES (van der Linden and Mitchell, 2009). Pro potřeby vytvoření klimatických map Karpat byla použita interpozáční technika krigování s externím driftem (Hudson and Wackernagel 1994, Goovaerts 2000), přičemž byla použita nadmořská výška jako podpůrná proměnná, korelována s většinou klimatických prvků. Klimatické mapy byly vytvořeny pro tři časová období – referenční klima (1961-1990), klima v blízké budoucnosti (2021-2050) a klima ve vzdálené budoucnosti (2071-2100).

Pro hodnocení dopadů změny klimatu na lesy v Karpatech byla použita řada bioklimatických proměnných podle Fang a Lechowicz (2006).

- POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE DAT**
- Brus, D. J., Hengeveld, G. M., Walvoort, D. J. J., Goedhart, P. W., Heidema, A. H., Nabuurs, G. J., & Gunia, K. (2011). Statistical mapping of tree species over Europe. European Journal of Forest Research, 145-157.
- Fang, J., & Lechowicz, M. J. (2006). Climatic limits for the present distribution of beech (*Fagus L.*) species in the world. Journal of Biogeography, 33, 1804-1819.
- Goovaerts, P. (2000). Geostatistical approaches for incorporating elevation into the spatial interpolation of rainfall. Journal of Hydrology, 228(1-2), 113-129.
- Haylock, M. R., Hofstra, N., Klein Tank, A. M. G., Klok, E. J., Jones, P. D., & New, M. (2008). A European daily high-resolution gridded data set of surface temperature and precipitation for 1950-2006. Journal of Geophysical Research, 113(D20119).
- Hlásny, T., Barcza, Z., Fabriká, M., Balázs, B., Churkina, G., Pajtik, J., Sedmák, R., & Turcán, M. (2011). Climate change impacts on growth and carbon balance of forests in Central Europe. Climate Research, 47(3), 219-236.
- Hudson, G., & Wackernagel, H. (1994). Mapping temperature using kriging with external drift: Theory and an example from Scotland. International Journal of Climatology, 14(1), 77-91.
- Jump, A. S., Hunt, J. M., & Peñuelas, J. (2006). "Rapid climate change-related growth decline at the southern range edge of *Fagus sylvatica*." Global Change Biology 12(11): 2163-2174.
- van der Linden, P., Mitchell, J. F. B., 2009. ENSEMBLES: Climate Change and its Impacts: Summary of research and results from the ENSEMBLES project. Met Office Hadley Centre, FitzRoy Road, Exeter EX3 3PB, UK. 160pp.
- Mátyás, C., Berki, I., Czucz, B., Galos, B., Móricz, N., & Raszovits, E. (2010). Future of Beech in Southeast Europe from the Perspective of Evolutionary Ecology. Acta Silvatica & Lignaria Hungarica, 6, 91-110.

Klimatická exponovanost smrku (*Picea abies*) v Karpatech v období 2021-2050

Změna Kirova indexu mrazu v období 2021-2050 oproti období 1961-1990

Ivan Barka, Tomáš Hlásny, Jiří Trombík, Laura Dobor, Zoltán Barcza

Úvodní informace

Karpaty představují největší horské pásmo v Evropě procházející Českou republikou, Rakouskem, Slovenskem, Polskem, Maďarskem, Ukrajinou, Rumunskem a Srbskem. Na přeshraniční hodnocení zranitelnosti ekosystémů v Karpatech v důsledku očekávané změny klimatu je v současnosti zaměřeno více evropských i národních iniciativ. Zranitelnost lesů v Karpatech souvisí jak s jejich managementem, který ve větších oblastech vykazuje známky neudržitelnosti, tak i s očekávanou změnou klimatu, v důsledku které dochází k ohrožení porostů suchem i změnou distribuce a populací některých škůdců.

Smrk (*Picea abies*) je na vláhu národná dřevina, původně rozšířená v horských oblastech severní polokoule. V současnosti je distribuční areál smrkou výrazně pozmeněný. S tímto souvisejí značné škody jak v souvislosti s mechanickým poškozováním větrem, sněhem a mrazem, tak i v důsledku biotických činitelů. V nižších a středních polohách může být smrk vystaven stresu suchem, což může zvýšit jeho zranitelnost vůči kůrovým i houbovým patogenům.

Kirův index mrazu se využívá pro vyhodnocení charakteru zimního klimatu, jelikož podle více prací jsou minimální zimní teploty jedním z faktorů ovlivňujícím distribuční limity vegetace. Minimální teploty jsou významné zejména pro formování horního distribučního limitu vegetace, a to ve smyslu nadmořské výšky i zeměpisné šířky. Kirův Index mrazu kumulativně napočítává teploty pro měsíce, ve kterých je průměrná teplota vzduchu menší než 5 °C. Obdobnou charakteristikou je kupříkladu průměrná teplota nejchladnějšího měsíce v roce.

Použité data

Data o rozšíření dřevin v Karpatech byla převzata z celoevropského statistického mapování dřevin na základě dat národních inventarizací lesa, prediktivního mapování a národních lesnických statistik (Brus a kol. 2011). Výsledkem jsou rastrové mapy s rozlišením 1x1 km, nesoucí informace o zastoupení dané dřeviny. Pro účely této práce byly mapy korigovány na základě dat Corine Landcover.

Klimatická data za období 1951-2007 byla převzata z databáze E-OBS (Haylock a kol. 2008). Data o budoucím klimatu (2007-2100) byla převzata z výsledků projektu ENSEMBLES (van der Linden a Mitchell, 2009). Pro potřebu vytvoření klimatických map Karpat byla použita interpolační technika krigování s externím driftem (Hudson a Wackernagel 1994, Goovaerts 2000), přičemž byla použita nadmořská výška jako podpůrná proměnná korelována s většinou klimatických prvků. Klimatické mapy byly vytvořeny pro tři časové období – referenční klima (1961-1990), klima v blízké budoucnosti (2021-2050) a klima ve vzdálené budoucnosti (2071-2100).

Pro hodnocení dopadů změny klimatu na lesy v Karpatech byla použita řada bioklimatických proměnných podle Fang a Lechowicz (2006).

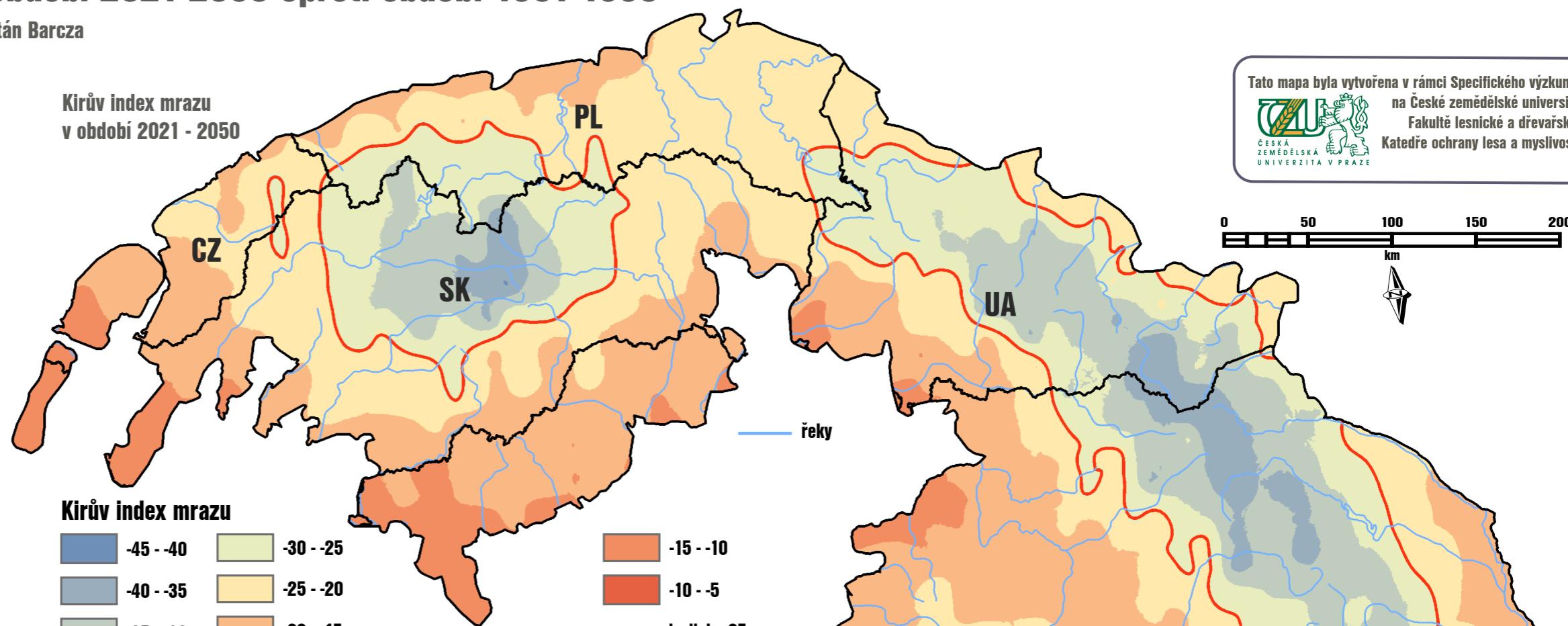

Rozšíření smrku v Karpatech

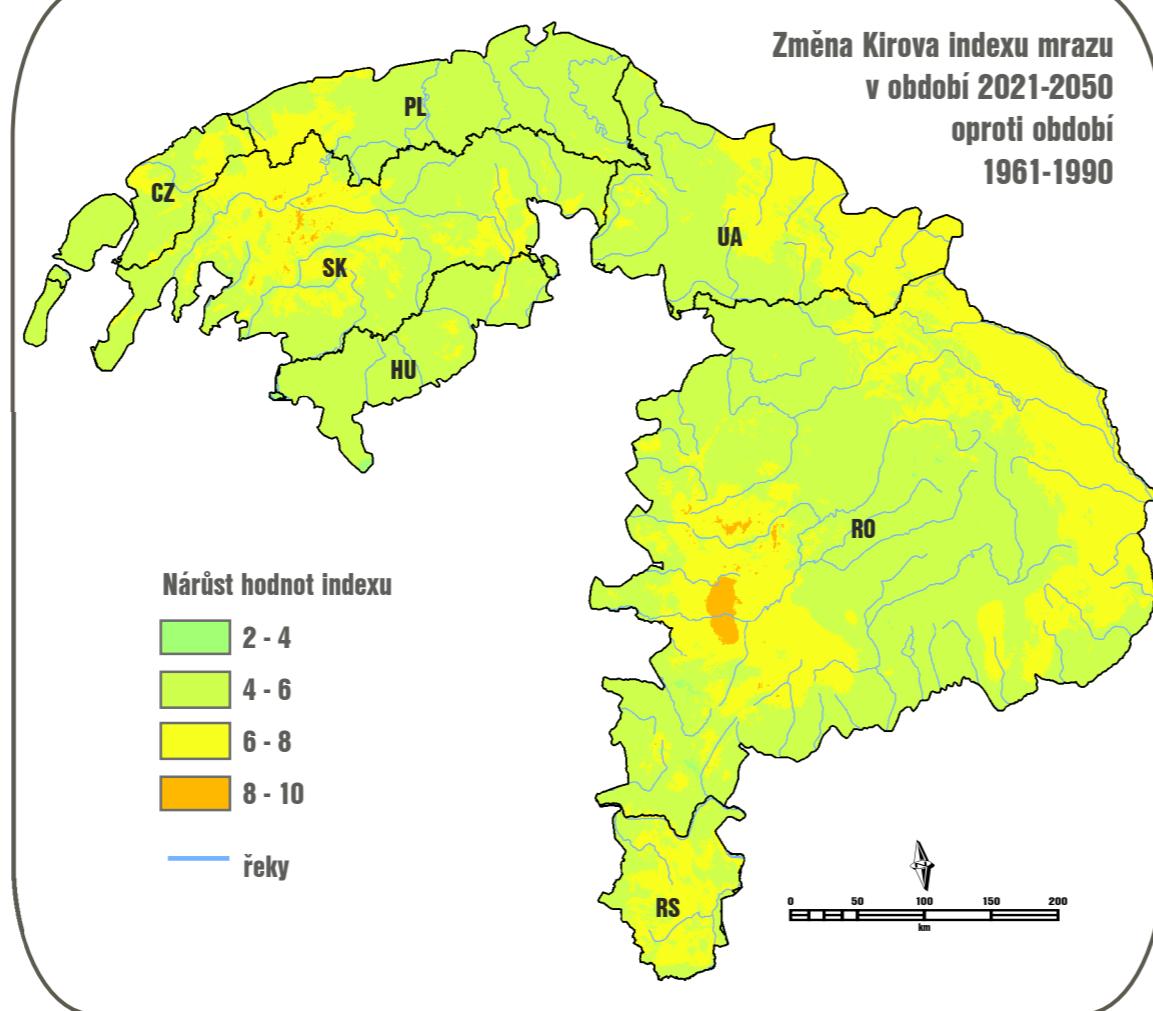
Procentuální zastoupení v 1km²

5-10	50-55
10-15	55-60
15-20	60-65
20-25	65-70
25-30	70-75
30-35	75-80
35-40	80-85
40-45	85-90
45-50	90-95

Kirův index mrazu v období 2021 - 2050

Změna Kirova indexu mrazu v období 2021-2050 oproti období 1961-1990

Tato mapa byla vytvořena v rámci Specifického výzkumu na České zemědělské univerzitě Fakultě lesnické a dřevařské, Katedře ochrany lesa a myslivosti

0 50 100 150 200 km

POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE DAT

- Brus, D. J., Hengeveld, G. M., Walvoort, D. J. J., Goedhart, P. W., Heidema, A. H., Nabuurs, G. J., & Gunia, K. (2011). Statistical mapping of tree species over Europe. European Journal of Forest Research, 145-157.
- Fang, J., & Lechowicz, M. J. (2006). Climatic limits for the present distribution of beech (*Fagus L.*) species in the world. Journal of Biogeography, 33, 1804-1819.
- Goovaerts, P. (2000). Geostatistical approaches for incorporating elevation into the spatial interpolation of rainfall. Journal of Hydrology, 228(1-2), 113-129.
- Haylock, M. R., Hofstra, N., Klein Tank, A. M. G., Klok, E. J., Jones, P. D., & New, M. (2008). A European daily high-resolution gridded data set of surface temperature and precipitation for 1950-2006. Journal of Geophysical Research, 113(D20), D20119.
- Hlásny, T., Barcza, Z., Fabrik, M., Balázs, B., Churkina, G., Pajtik, J., Sedmák, R., & Turcán, M. (2011). Climate change impacts on growth and carbon balance of forests in Central Europe. Climate Research, 47(3), 219-236.
- Hudson, G., & Wackernagel, H. (1994). Mapping temperature using kriging with external drift: Theory and an example from Scotland. International Journal of Climatology, 14(1), 77-91.
- Jump, A. S., Hunt, J. M., & Peñuelas, J. (2006). "Rapid climate change-related growth decline at the southern range edge of *Fagus sylvatica*." Global Change Biology 12(11): 2163-2174.
- van der Linden, P., Mitchell, J. F. B., 2009. ENSEMBLES: Climate Change and its Impacts: Summary of research and results from the ENSEMBLES project. Met Office Hadley Centre, FitzRoy Road, Exeter EX1 3PB, UK. 160pp.
- Mátyás, C., Berki, I., Czucz, B., Galos, B., Móricz, B., & Rasztovis, E. (2010). Future of Beech in Southeast Europe from the Perspective of Evolutionary Ecology. Acta Silvatica & Lignaria Hungarica, 6, 91-110.

Klimatická exponovanost smrku (*Picea abies*) v Karpatech v období 2071-2100

Změna Kirova indexu mrazu v období 2071-2100 oproti období 1961-1990

Ivan Barka, Tomáš Hlásny, Jiří Trombík, Laura Dobor, Zoltán Barcza

Úvodní informace

Karpaty představují největší horské pásmo v Evropě procházející Českou republikou, Rakouskem, Slovenskem, Polskem, Maďarskem, Ukrajinou, Rumunskem a Srbskem. Na přeshraniční hodnocení zranitelnosti ekosystémů v Karpatech v důsledku očekávané změny klimatu je v současnosti zaměřeno více evropských i národních iniciativ. Zranitelnost lesů v Karpatech souvisí jak s jejich managementem, který ve větších oblastech vykazuje známky neudržitelnosti, tak i s očekávanou změnou klimatu, v důsledku které dochází k ohrožení porostů suchem i změnou distribuce a populací některých škůdců.

Smrk (*Picea abies*) je na vláhu národná dřevina, původně rozšířená v horských oblastech severní polokoule. V současnosti je distribuční areál smrkou výrazně pozmeněný. S tímto souvisejí značné škody jak v souvislosti s mechanickým poškozováním větrem, sněhem a mrazem, tak i v důsledku biotických činitelů. V nižších a středních polohách může být smrk vystaven stresu suchem, což může zvýšit jeho zranitelnost vůči kůrovci a houbovým patogenům.

Kirův index mrazu se využívá pro vyhodnocení charakteru zimního klimatu, jelikož podle více prací jsou minimální zimní teploty jedním z faktorů ovlivňujícím distribuční limity vegetace. Minimální teploty jsou významné zejména pro formování horního distribučního limitu vegetace, a to ve smyslu nadmořské výšky i zeměpisné šířky. Kirův Index mrazu kumulativně napočítává teploty pro měsíce, ve kterých je průměrná teplota vzduchu menší než 5 °C. Obdobnou charakteristikou je kupříkladu průměrná teplota nejchladnějšího měsíce v roce.

Použité data

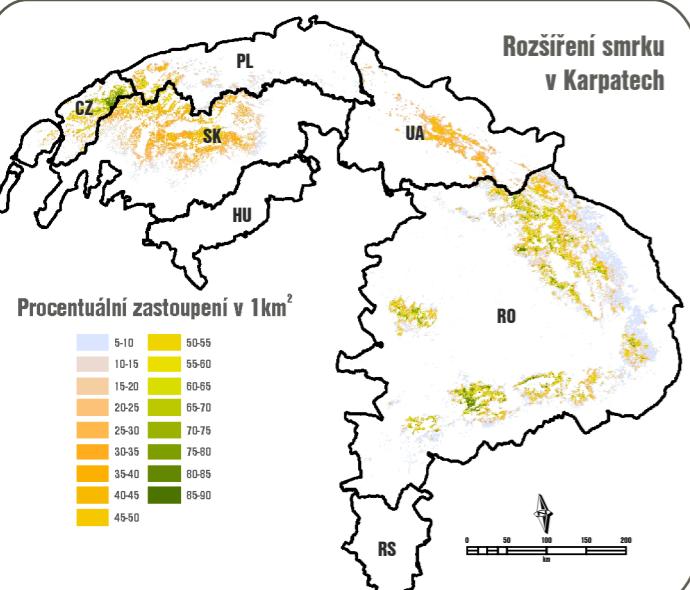
Data o rozšíření dřevin v Karpatech byla převzata z celoevropského statistického mapování dřevin na základě dat národních inventarizací lesa, prediktivního mapování a národních lesnických statistik (Brus a kol. 2011). Výsledkem jsou rastrové mapy s rozlišením 1x1 km, nesoucí informace o zastoupení dané dřeviny. Pro účely této práce byly mapy korigovány na základě dat Corine Landcover.

Klimatická data za období 1951-2007 byla převzata z databáze E-OBS (Haylock a kol. 2008). Data o budoucím klimatu (2071-2100) byla převzata z výsledků projektu ENSEMBLES (van der Linden a Mitchell, 2009). Pro potřebu vytvoření klimatických map Karpat byla použita interpolační technika krigování s externím driftem (Hudson a Wackernagel 1994, Goovaerts 2000), přičemž byla použita nadmořská výška jako podpůrná proměnná korelována s většinou klimatických prvků. Klimatické mapy byly vytvořeny pro tři časové období – referenční klima (1961-1990), klima v blízké budoucnosti (2021-2050) a klima ve vzdálené budoucnosti (2071-2100).

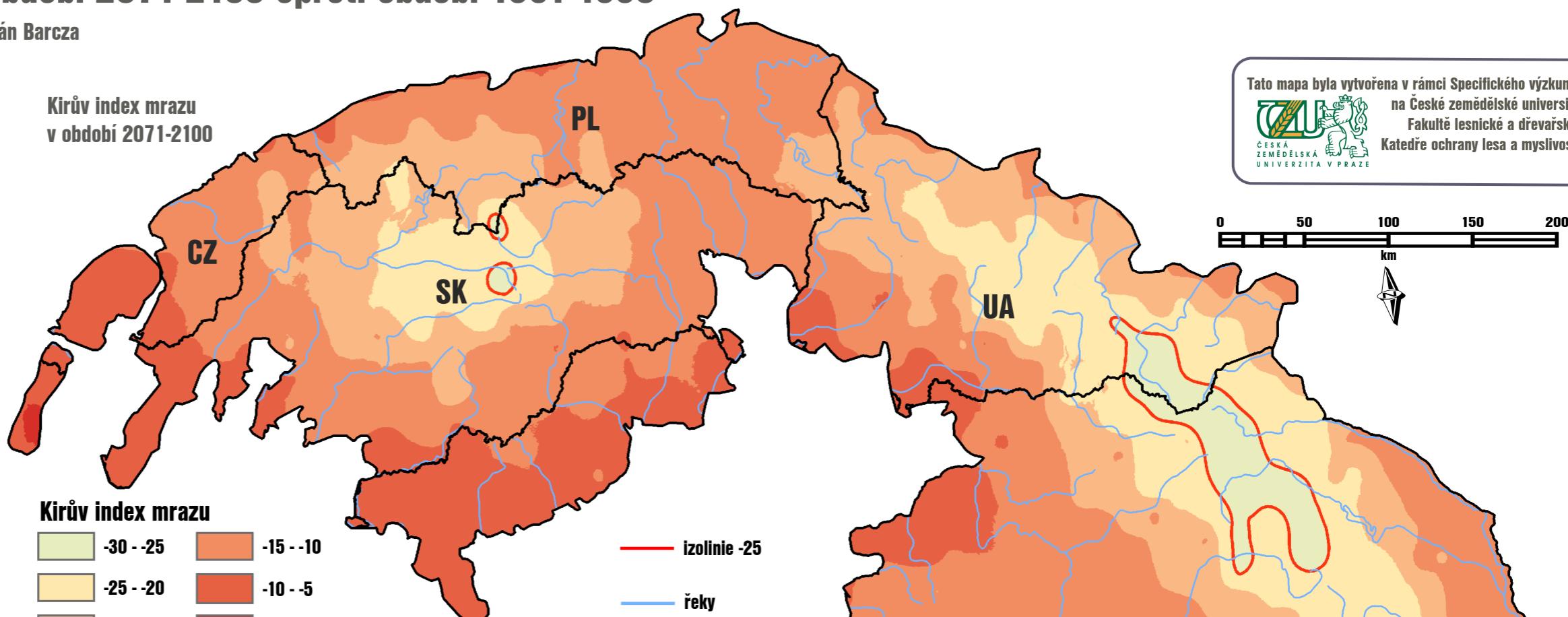
Pro hodnocení dopadů změny klimatu na lesy v Karpatech byla použita řada bioklimatických proměnných podle Fang a Lechowicz (2006).

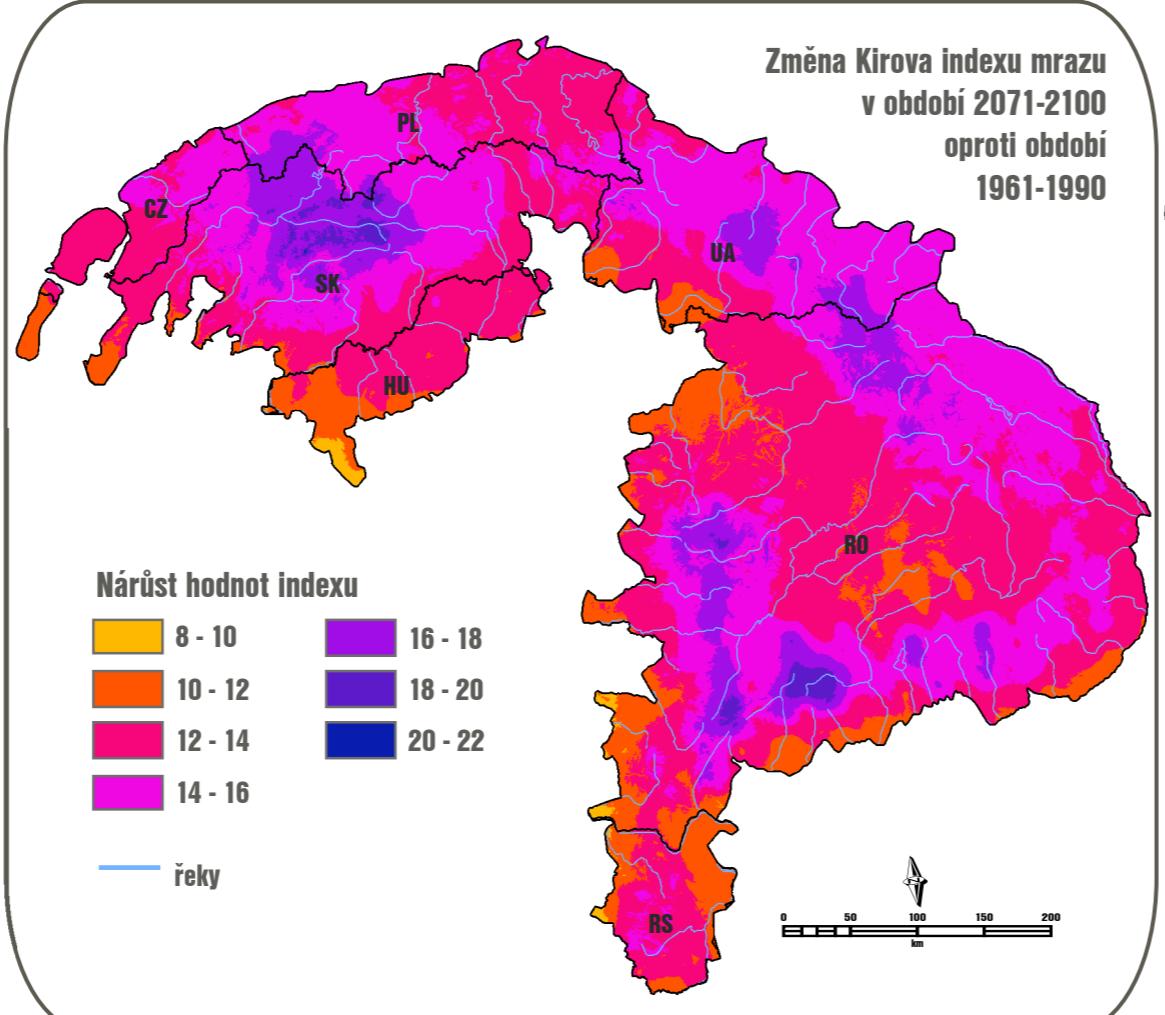
Rozšíření smrku v Karpatech

Kirův index mrazu v období 2071-2100

Změna Kirova indexu mrazu v období 2071-2100 oproti období 1961-1990

Tato mapa byla vytvořena v rámci Specifického výzkumu na České zemědělské univerzitě Fakultě lesnické a dřevařské, Katedře ochrany lesa a myslivosti

Brus, D. J., Hengeveld, G. M., Walvoort, D. J. J., Goedhart, P. W., Heidema, A. H., Nabuurs, G. J., & Gunia, K. (2011). Statistical mapping of tree species over Europe. European Journal of Forest Research, 145-157.

Fang, J., & Lechowicz, M. J. (2006). Climatic limits for the present distribution of beech (*Fagus L.*) species in the world. Journal of Biogeography, 33, 1804-1819.

Goovaerts, P. (2000). Geostatistical approaches for incorporating elevation into the spatial interpolation of rainfall. Journal of Hydrology, 228(1-2), 113-129.

Haylock, M. R., Hofstra, N., Klein Tank, A. M. G., Klok, E. J., Jones, P. D., & New, M. (2008). A European daily high-resolution gridded data set of surface temperature and precipitation for 1950-2006. Journal of Geophysical Research, 113(D20), D20119.

Hlásny, T., Barcza, Z., Fabriká, M., Balázs, B., Churkina, G., Pajtik, J., Sedmák, R., & Turcán, M. (2011). Climate change impacts on growth and carbon balance of forests in Central Europe. Climate Research, 47(3), 219-236.

Hudson, G., & Wackernagel, H. (1994). Mapping temperature using kriging with external drift: Theory and an example from Scotland. International Journal of Climatology, 14(1), 77-91.

Jump, A. S., Hunt, J. M., & Peñuelas, J. (2006). "Rapid climate change-related growth decline at the southern range edge of *Fagus sylvatica*." Global Change Biology 12(11): 2163-2174.

van der Linden, P., Mitchell, J. F. B., 2009. ENSEMBLES: Climate Change and its Impacts: Summary of research and results from the ENSEMBLES project. Met Office Hadley Centre, FitzRoy Road, Exeter EX1 3PB, UK. 160pp.

Mátyás, C., Berki, I., Czucz, B., Galos, B., Móricz, B., & Raszovits, E. (2010). Future of Beech in Southeast Europe from the Perspective of Evolutionary Ecology. Acta Silvatica & Lignaria Hungarica, 6, 91-110.